

ВИХОВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ У ДІТЕЙ З ООП

Викладач – старший викладач Марчук Галина Володимирівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 5-й

Анотація дисципліни

Виховання соціальної поведінки у дітей з особливими освітніми потребами – один з важливих компонентів підготовки сучасного педагога до використання ефективних прийомів соціалізації дітей з ООП.

Зміст курсу орієнтований на забезпечення здобувачів вищої освіти знаннями особливостей соціалізації дітей з особливими потребами у сучасному українському суспільстві; інклюзивного підходу, під яким розуміють створення таких умов, за яких усі діти мають однаковий доступ до освіти, однакові можливості отримати досвід, знання та подолати упереджене ставлення до тих, хто має «особливі потреби».

Опанування знаннями з курсу реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, практичних і лабораторних занять, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі освітнього процесу та передбачає аналіз конкретних ситуацій, виконання проблемних завдань, написання рефератів тощо.

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки.

Мета курсу – ознайомлення здобувачів вищої освіти із підходами держави і суспільства до організації освіти дітей, які мають особливі освітні потреби; особливостями і закономірностями соціалізації осіб з особливими потребами; а також диференційованими та індивідуальними механізмами і прийомами виховання соціальної поведінки дітей з особливими освітніми потребами.

Завдання курсу:

- сформувати адекватне ставлення майбутніх спеціалістів до осіб з особливими потребами;
- забезпечити готовність здобувачів вищої освіти професійно здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку, з метою їх інтеграції в сучасну систему соціальних стосунків;
- ознайомити з науковими підходами до аналізу проблем і розробки методичних основ побудови освітнього процесу, керівництва діяльністю дітей з метою формування у них соціальної компетентності, виховання духовно-моральних якостей і взаємин;
- дати наукові знання про соціалізацію дітей дошкільного віку;
- ознайомити здобувачів із завданнями, змістом і методикою виховання соціальної поведінки дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами;
- сформувати практичні навички формування у дітей дошкільного віку з ООП соціальної компетентності.

Очікувані результати вивчення курсу

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та до дій у нових ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психологопедагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РН18. Вміти здійснювати супровід сімей, що виховують дітей з особливими освітніми потребами.

РН19. Організовувати і керувати колективом дітей з особливими освітніми потребами.

РН20. Реалізовувати прагнення до самоосвіти, саморозвитку, постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

РН21. Здійснювати взаємодію з громадськістю з метою формування толерантного ставлення та поваги до дітей з особливими освітніми потребами, розвитку рефлексії і попередження та протидії булінгу.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка, з 12.30 до 15.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щосереди та щочетверга, з 12.00 до 15.00.

Е-mail викладача: halyna.marchuk@rshu.edu.ua